

บัญชีรายละเอียดแนบท้ายประกาศคณะกรรมการประเมินบุคคล
เรื่อง รายชื่อผู้ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ
ระดับชำนาญการพิเศษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ส่วนราชการ/ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่ง เลขที่	ส่วนราชการ/ตำแหน่ง ที่ผ่านการประเมินบุคคล	ตำแหน่ง เลขที่	หมายเหตุ	
๒๑	นางพิมพ์พร คำมณี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี โรงพยาบาลลานสัก กลุ่มงานการพยาบาล งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก	๘๘๗๔๕	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี โรงพยาบาลลานสัก กลุ่มงานการพยาบาล งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก	๘๘๗๔๕	เลื่อนระดับ	
	ชื่อผลงานส่งประเมิน	“ การพยาบาลผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่องร่วมกับภาวะแทรกซ้อน น้ำตาลในเลือดสูงและภาวะซีด ”					๑๐๐%
	ชื่อแนวคิดในการพัฒนางาน	“ แนวทางการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่ได้รับการรักษา ด้วยยาล้างไตทางช่องท้องอย่างต่อเนื่องในคลินิกล้างไตทางช่องท้อง โรงพยาบาลลานสัก ”					
	รายละเอียดเค้าโครงผลงาน	“ แนบท้ายประกาศ ”					

๓. แบบแสดงสรุปการเสนอผลงาน (ต่อ)

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่องร่วมกับมีภาวะแทรกซ้อนน้ำตาลในเลือดสูงและภาวะซีด

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

ในกรณีศึกษา เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่องร่วมกับมีภาวะแทรกซ้อนน้ำตาลในเลือดสูงและภาวะซีด ได้ศึกษาค้นคว้าจากตำราวิชาการ ปรึกษาพยาบาลผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเพื่อที่เป็นองค์ความรู้ในการดูแลผู้ป่วยให้มีความปลอดภัย โดยได้ศึกษาค้นคว้าในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. ภาวะไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย
๒. การล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่อง
๓. ภาวะแทรกซ้อนของไตวายเรื้อรัง
๔. ภาวะฉุกเฉินทางอายุรศาสตร์ การใช้กระบวนการพยาบาลในการให้การพยาบาลผู้ป่วย
๕. งานวิจัยและกรณีศึกษาเกี่ยวกับภาวะฉุกเฉินทางอายุรศาสตร์

จากการศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสาร กรณีศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า โรคไตเรื้อรังระยะสุดท้าย (End Stage Renal Disease: ESRD) เป็นภาวะไตสูญเสียหน้าที่ติดต่อกันเป็นระยะเวลานานหรือมากกว่า ๓ เดือน ส่งผลให้ไตไม่สามารถขับของเสียในร่างกายออกได้ จึงจำเป็นต้องมีการบำบัดทดแทนไต ซึ่งการล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่อง (Continuous Ambulatory Peritoneal Dialysis : CAPD) เป็นวิธีการรักษาที่ง่าย ผู้ป่วยสามารถเปลี่ยนน้ำยาได้เองที่บ้าน ไม่ต้องใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ ราคาแพงมาก แต่การล้างไตทางหน้าท้องแบบต่อเนื่องมีภาวะแทรกซ้อนที่พบบ่อย คือ การติดเชื้อของเยื่อช่องท้อง ดังนั้น พยาบาลจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรค การรักษา และการดูแลผู้ป่วยที่ล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่องเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนการติดเชื้อของเยื่อช่องท้อง นอกจากนี้อาจพบภาวะแทรกซ้อนอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น ภาวะความดันโลหิตสูง ภาวะน้ำตาลในเลือดสูง ภาวะน้ำเกินและภาวะซีดซึ่งเป็นผลโดยตรงจากไตเสียหน้าที่ ผู้ศึกษาขอเสนอปัญหาทางการพยาบาลที่พบบ่อยผ่านตัวอย่างกรณีศึกษา การศึกษาครั้งนี้ จึงมุ่งอธิบายปัญหาทางการพยาบาลในไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่องร่วมกับมีภาวะแทรกซ้อนน้ำตาลในเลือดสูงและภาวะซีด โดยใช้บทบาทการพยาบาล เพื่อให้สามารถให้การบริการพยาบาลของผู้ป่วย อันจะนำไปสู่การบริการวางแผน หรือการพัฒนา รูปแบบบริการพยาบาลที่จะทำให้ผู้ป่วยสามารถปรับตัวอยู่กับความเจ็บป่วยทางร่างกาย ลดความรู้สึกล้มแน่นอนในการเจ็บป่วย เพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสภาวะสุขภาพที่ซับซ้อนมากขึ้นได้

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

กรณีศึกษาชายไทยอายุ ๔๕ ปี รูปร่างท้วม ผิวสองสี เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย ปัจจุบันไม่ได้ประกอบอาชีพ ผู้ป่วยมาคลินิกล้างไตทางช่องท้องตามนัด ให้ประวัติว่า ๓ สัปดาห์ก่อนมาโรงพยาบาล มีอาการตาพร่ามัว ไม่ได้รับการรักษาที่ไหน รอมารพบแพทย์วันนัด ผู้ป่วยมีประวัติเป็นโรคโรคเบาหวานมา ๑๕ ปี ควบคุมระดับน้ำตาลไม่ได้ โรคความดันโลหิตสูง ๘ ปี และไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย ได้รับการรักษาโดยล้างไตทางช่องท้องด้วยตนเองที่บ้าน มา ๒ ปี ล้างไตทางช่องท้อง ครั้งละ ๒,๐๐๐ มล. วันละ ๔ รอบ ผู้ป่วยบ่นอ่อนเพลียเหนื่อยง่าย เมื่อเดินหรือปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ตรวจร่างกายพบขาทั้งสองข้างบวม กดบวม pitting edema ๑+ ผู้ป่วยมีภาวะซีด เล็บซีดเล็กน้อย capillary refill abnormal ๒ วินาทีช้ากว่าปกติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ Hb. ๕.๗,

๓. แบบแสดงสรุปการเสนอผลงาน (ต่อ)

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน (ต่อ)

Hct. ๑๘.๓ ผู้ป่วยมีภูมิต้านทานในร่างกายต่ำเนื่องจากผู้ป่วยเป็นโรคไตวายเรื้อรัง มีการแตกตัวของเม็ดเลือดแดงได้ง่ายและเร็วกว่าปกติ การสร้างเม็ดเลือดได้ลดลง ส่วนค่า Lymphocyte ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ เนื่องจากผู้ป่วยอยู่ในภาวะการเจ็บป่วยเรื้อรัง มีความเครียดในเรื่องโรคและการเจ็บป่วย มีภาวะไตวายระดับ ๕ eGFR ๕.๐๔ Creatinine ๑๐.๘๙ มีน้ำตาลในเลือดสูง ๒๗๒ mgdl. และมีภาวะไม่สมดุลของน้ำและเกลือแร่ในร่างกาย BMI ๒๕.๗๙ แพทย์ตรวจอาการให้เข้ารับการรักษาที่หอผู้ป่วยใน การวินิจฉัยโรค ครั้งที่ ๑ End stage renal disease with Hyperglycemia with Anemia of chronic disease แรกรับผู้ป่วยรู้สึกตัวดี ถ้ามองดูรูปร่างป็นอ่อนเพลีย เหนื่อยเมื่อมีกิจวัตรประจำวัน นอนราบหายใจไม่อิ่ม แพทย์ให้การรักษาโดย ให้ PRC ๓ units ผู้ป่วยไม่มีภาวะแทรกซ้อนระหว่างได้รับเลือด สัญญาณชีพ: อุณหภูมิ ๓๖.๘ องศาเซลเซียส อัตราชีพจร ๖๔ ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ ๒๔ ครั้งต่อนาที ระดับความดันโลหิต ๑๓๐/๖๐ มิลลิเมตรปรอท ผู้ป่วยบอกว่า “ตนเองเป็นภาระของญาติ รู้สึกเกรงใจเมื่อต้องร้องขอความช่วยเหลือ” และ “การเจ็บป่วยครั้งนี้ทำให้ภรรยาต้องออกจากงานเพื่อมาดูแลตนเอง ลูกสาวเป็นผู้หารายได้คนเดียว” ผู้ศึกษาได้ติดตามเยี่ยมผู้ป่วยกรณีศึกษา พูดคุยให้กำลังใจและเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย พบว่า อาการภาวะน้ำเกินและระดับน้ำตาลลดลงตามลำดับ อาการของผู้ป่วยดีขึ้นรับประทานอาหารได้ดี ไม่มีคลื่นไส้ อาเจียน นอนหลับพักผ่อนได้ดี สัญญาณชีพปกติ อุณหภูมิ ๓๗ องศาเซลเซียส ชีพจร ๘๘ ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ ๒๐ ครั้งต่อนาที ความดันโลหิต ๑๔๐/๘๐ มิลลิเมตรปรอท แพทย์ตรวจเยี่ยมอาการ อนุญาตให้กลับบ้านเพื่อไปดูแลล้างไตทางช่องท้องต่อเนื่องที่บ้าน โดยมีคำสั่งการรักษาในการล้างไตทางช่องท้อง ดังนี้ ๑.๕% PDF ๒๐๐๐ ml. ๔ รอบ พร้อมทั้งให้ยากลับไปปรับประทานต่อเนื่องที่บ้าน ให้คำแนะนำการดูแลตนเองและวางแผนการเยี่ยมบ้านต่อเนื่องกับทีมดูแลต่อเนื่อง ขอวินิจฉัยการพยาบาลที่คลินิกล้างไตทางช่องท้องและระหว่างเข้ารับการรักษาที่หอผู้ป่วยใน

- ๑) มีภาวะน้ำเกิน เนื่องจากไตสูญเสียหน้าที่
- ๒) เสี่ยงต่อภาวะพร่องออกซิเจนเนื่องจากภาวะซีด
- ๓) ความทนต่อกิจกรรมลดลง เนื่องจากภาวะซีด
- ๔) ผู้ป่วยมีภาวะน้ำตาลในเลือดสูงเนื่องจากพฤติกรรมรับประทานไม่เหมาะสม
- ๕) วิตกกังวลเกี่ยวกับการสูญเสียสุขภาพและคุณค่าในตนเองเนื่องจากการรักษาด้วย CAPD

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ)

ผลสำเร็จของงานเชิงปริมาณ

ได้ศึกษากรณีศึกษา เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่องร่วมกับมีภาวะแทรกซ้อนน้ำตาลในเลือดสูงและภาวะซีด จำนวน ๑ ราย

ผลสำเร็จของงานเชิงคุณภาพ

๑. มีการพัฒนาระบบคัดกรอง/ประเมินปัญหาผู้ป่วยตั้งแต่แรกรับ
๒. มีการพัฒนาระบบการส่งต่อผู้ป่วยที่มีอาการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้การช่วยเหลือเบื้องต้น
๓. ผู้ป่วยและญาติ มีความรู้ ทักษะและสามารถปฏิบัติตนเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนได้ถูกต้อง
๔. ผู้ป่วยและญาติ ได้รับการวางแผนการจำหน่ายร่วมกับทีมสุขภาพ
๕. ผู้ป่วยและญาติ มีความพึงพอใจ คลายความวิตกกังวล
๖. สามารถเป็นแนวทางปฏิบัติในการให้การพยาบาลผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่องร่วมกับมีภาวะแทรกซ้อนน้ำตาลในเลือดสูงและภาวะซีดได้อย่างถูกต้อง

๓. แบบแสดงสรุปการเสนอผลงาน (ต่อ)

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน (ต่อ)

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

๑. เป็นแนวทางในการให้การพยาบาลผู้ป่วยไตเรื้อรังระยะสุดท้าย ที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่อง ร่วมกับมีภาวะแทรกซ้อนน้ำตาลในเลือดสูงและภาวะซีด ของหน่วยงานและของโรงพยาบาล
๒. ใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้า วิจัยหรือพัฒนาด้านการพยาบาลที่เกี่ยวข้อง
๓. ใช้เป็นเอกสารเผยแพร่ทางวิชาการสำหรับบุคลากรที่สนใจ

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

ในการดูแลผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ระยะสุดท้ายที่ได้รับการรักษาบำบัดทดแทนไตโดยการล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่อง พยาบาลจึงจำเป็นต้องมีสมรรถนะ มีความเชี่ยวชาญ ในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้อง ร่วมกับการวางแผนการจำหน่ายอย่างมีระบบและมีแบบแผนที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองได้ที่บ้าน อย่างปลอดภัย ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนและมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป จากการศึกษากรณีศึกษาผู้ป่วยมีการปฏิบัติตัวเรื่องการรับประทานอาหารที่ไม่เหมาะสม ทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนเรื่องระดับน้ำตาลในเลือดสูงต่อเนื่อง และมีผลทำให้กรณีศึกษามีภาวะต่อกระเจกในระยะเริ่มแรกที่ตาทั้งสองข้างและปฏิกิริยาการรักษา นอกจากนี้ ภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญของการล้างไตทางหน้าท้อง คือ การติดเชื้อ ซึ่งปัจจัยที่ทำให้เกิดการติดเชื้อที่สำคัญ คือ การดูแลของผู้ป่วยหรือญาติผู้ป่วยที่ไม่เหมาะสม ขาดความรู้ ขาดทักษะในการเปลี่ยนถ่ายน้ำยาล้างไต และสุขอนามัยส่วนบุคคล ซึ่งสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ technique survival time ยาวนาน คือ การฝึกอบรมแก่ผู้ป่วยหรือญาติอย่างเต็มที่ มีการประเมินทักษะการให้ความรู้ในการเตรียมผู้ป่วยและญาติเป็นรายบุคคล และมีการติดตามผู้ป่วยเป็นระยะจากคลินิกล้างไตทางหน้าท้องและการเยี่ยมบ้านโดยเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง จะทำให้ทราบถึงการปฏิบัติตัวของผู้ป่วย ขณะอยู่และให้การช่วยเหลือ คำแนะนำที่เหมาะสมต่อไป

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้อง ผู้ป่วยต้องเผชิญปัญหาทั้งด้านร่างกายและจิตใจ พยาบาลจึงต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการเข้าถึงปัญหาและมีการวางแผนการพยาบาลอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระยะการประเมินภาวะสุขภาพ การวางแผนการพยาบาล ให้การพยาบาลตามแนวทางที่ได้วางไว้ ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองอย่างเคร่งครัดและการป้องกันภาวะแทรกซ้อน ซึ่งกรณีศึกษามีภาวะน้ำเกิน เหนื่อยเพลีย ทำกิจกรรมต่าง ๆ ลดลง ท้อแท้ สิ้นหวัง การให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วยจึงไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร พยาบาลจึงแนะนำญาติพร้อมเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย ให้กำลังใจจนผู้ป่วยและญาติได้รับการพยาบาลตามมาตรฐานที่กำหนด เข้าถึงการรักษาอย่างทันท่วงที ส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทุกปัญหา ผู้ป่วยและญาติมีความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ และได้รับการวางแผนการจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพ

๙. ข้อเสนอแนะ

๑. ควรพัฒนาสมรรถนะพยาบาลในการให้ความรู้ คำแนะนำในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังในระยะสุดท้ายที่รับการล้างไตทางช่องท้อง CAPD
๒. ผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้องควรได้รับการวางแผนการจำหน่ายอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถดูแลตนเองที่บ้านได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน

อยู่ระหว่างดำเนินการ

๓. แบบแสดงสรุปการเสนอผลงาน (ต่อ)

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน (ต่อ)

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

๑) นางพิมลพร คำมณี สัดส่วนของผลงาน ๑๐๐%

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ..... พิมลพร คำมณี

(นางพิมลพร คำมณี)

(ตำแหน่ง) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ด้านการพยาบาล)

(วันที่) ๑ / ๒๐ / ๒๕๖๑

ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
นางพิมลพร คำมณี	พิมลพร คำมณี

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ..... นันทิยา มั่นการไถ่

(นางนันทิยา มั่นการไถ่)

(ตำแหน่ง) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ (ด้านการพยาบาล)

รักษาการในตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล

(วันที่) ๑ / ๒๐ / ๒๕๖๑

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ) ..... โชคราชัน ชัยฤกษ์สุขสันต์

(นายโชคราชัน ชัยฤกษ์สุขสันต์)

(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลลานสัก

(วันที่) ๑ / ๒๐ / ๒๕๖๑

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

**แบบเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการพิเศษ)**

๑. เรื่อง แนวทางการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรม การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่ได้รับการรักษา ด้วยการล้างไตทางช่องท้องอย่างต่อเนื่องในคลินิกล้างไตทางช่องท้อง โรงพยาบาลลานสัก

๒. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์โรคไตในปัจจุบัน ข้อมูลจากการศึกษาจากสมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย พบว่าคนไทยป่วยเป็นโรคไตเรื้อรัง ประมาณร้อยละ ๑๗.๖ ของคนไทยป่วยเป็นโรคไต คิดเป็นผู้ป่วยราว ๘ ล้านคน ๘๐,๐๐๐ คน เป็นไตวายระยะสุดท้าย และมีแนวโน้มมากขึ้นเป็นทุกปี โรคไตเรื้อรังเป็นโรคที่พบบ่อยและเป็นปัญหาด้านสาธารณสุขของประเทศไทย เป็นโรคเรื้อรังที่รักษาไม่หายขาด จำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และมีค่าใช้จ่ายในการรักษาสูงมาก โดยเฉพาะเมื่อเข้าสู่โรคไตวายระยะสุดท้าย เนื่องจากโรคไตเรื้อรังเป็นโรคที่รักษาที่ไม่หายขาด การรักษาในปัจจุบันเป็นเพียงการรักษาแบบประคับประคอง เพื่อชะลอความเสื่อมของไตผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง จำเป็นต้องปรับพฤติกรรม การดำเนินชีวิตประจำวันให้อยู่ภายใต้เงื่อนไขการรักษาที่ต้องถูกควบคุม ทั้งการรับประทาน อาหาร การรับประทานยา การเปลี่ยนน้ำยาล้างไต เพื่อให้การรักษาเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงเป็นภาวะที่ยุ่งยากลำบากในการดำเนินชีวิต ท่ามกลางบุคคลในครอบครัวและสังคมที่ส่วนใหญ่ที่ยังดำเนินชีวิตตามปกติ ทำให้รู้สึกท้อแท้ โดดเดี่ยวขาดพลังกาย พลังใจ บางรายต้องอาศัยอยู่คนเดียว ถูกครอบครัวทอดทิ้งทำให้มีภาวะซึมเศร้า สูญเสียพลังอำนาจ การขาดพลังอำนาจในตนเองทำให้ผู้สูงอายุขาดความสนใจตนเอง พฤติกรรม การดูแลตนเอง ด้วยคุณภาพและความร่วมมือในการดูแลตนเองลดลง ซึ่งการดูแลตนเองเป็นหัวใจที่สำคัญสำหรับผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง เพราะผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังต้องปฏิบัติที่บ้าน การขาดพลังอำนาจในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่รักษาด้วยการล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่อง จึงส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังเอง

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้สนใจศึกษาและจัดทำแนวทางการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรม การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่ได้รับการรักษาด้วยการล้างไตทางช่องท้องอย่างต่อเนื่องในคลินิกล้างไตทางช่องท้อง โรงพยาบาลลานสัก เพื่อเสริมสร้างพลังอำนาจและให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวแก่ผู้ป่วย พฤติกรรม การดูแลตนเอง ด้านการรับประทาน อาหารและน้ำ การพักผ่อน การรับประทานยา และการจัดการความเครียด รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติ การดูแลตนเองของผู้ป่วยเป็นระยะจากคลินิกล้างไตทางช่องท้อง โรงพยาบาลลานสัก และการติดตามเยี่ยมบ้านของทีมสหสาขาวิชาชีพ เป็นการพัฒนารูปแบบเพิ่มประสิทธิภาพ และผลลัพธ์ทางการพยาบาล

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

๓.๑ บทวิเคราะห์และแนวความคิด

การศึกษาแนวทางการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรม การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่ได้รับการรักษาด้วยการล้างไตทางช่องท้องอย่างต่อเนื่องในคลินิกล้างไตทางช่องท้อง โรงพยาบาลลานสักครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดการเสริมสร้างพลังอำนาจของ Gibson มาใช้ศึกษาและพัฒนา รูปแบบ คือ บุคคลจะมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี ต้องมีพลังอำนาจในตนเองดี ซึ่งการเสริมสร้างพลังอำนาจแบ่งเป็น ๔ ขั้นตอน คือ

๑) การค้นพบสถานการณ์จริง ทำให้ผู้ป่วยรับรู้ ทำความเข้าใจและยอมรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามสภาพความเป็นจริง ซึ่งมีการตอบสนองทั้ง ๓ ด้าน คือ อารมณ์ การคิดรู้และด้านพฤติกรรม

๒) การสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทำให้ผู้ป่วยเกิดการตระหนักรู้ มีความเข้าใจ มองเห็นสถานการณ์ของตนเองอย่างเหมาะสม สะท้อนคิด นำไปสู่การปฏิบัติตัวที่เหมาะสม มีการตั้งเป้าหมายเพื่อให้เกิดการกระทำที่เป็นประโยชน์ ซึ่งบุคคลจะรู้สึกกว่าตนเองมีคุณค่า เกิดการรับรู้ถึงความสามารถและพลังอำนาจในตนเอง

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข (ต่อ)

๓.๑ บทวิเคราะห์และแนวความคิด (ต่อ)

๓) การตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม เมื่อผู้ป่วยเกิดความมั่นใจในการดูแลความเจ็บป่วยของตนเองแล้ว ประกอบกับมีทางเลือกในการปฏิบัติจะสามารถเลือกวิธีปฏิบัติตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีและเหมาะสมกับตนเองที่สุด เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ เรียนรู้การแก้ปัญหา สามารถต่อรองกับทีมสุขภาพและเป็นส่วนหนึ่งของทีมสุขภาพ

๔) การคงไว้ซึ่งการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเสริมสร้างพลังอำนาจให้ผู้ป่วยตระหนักในความเข้มแข็ง รับรู้ถึงความสามารถ มีพลังในการควบคุมสถานการณ์ ทำให้ยังคงปฏิบัติกิจกรรมนั้นอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่องที่เข้ารับการรักษา ติดตามอาการที่คลินิกล้างไตทางหน้าท้องของโรงพยาบาลลานสัก ได้รับเสริมสร้างพลังอำนาจตามแนวทางการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง และมีพฤติกรรมดูแลตนเองที่เหมาะสมขึ้นกว่าก่อนได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ตามแนวทางการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่ได้รับการรักษาด้วยการล้างไตทางช่องท้องอย่างต่อเนื่องในคลินิกล้างไตทางช่องท้อง โรงพยาบาลลานสัก

๑. จัดตั้งทีมสหสาขาวิชาชีพเพื่อร่วมกันจัดทำแนวทางการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ที่ได้รับการรักษาด้วยการล้างไตทางช่องท้องอย่างต่อเนื่องในคลินิกล้างไตทางช่องท้อง โรงพยาบาลลานสัก ให้ได้ตามมาตรฐาน

๒. ปรับปรุงแนวทางการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่ได้รับการรักษาด้วยการล้างไตทางช่องท้องอย่างต่อเนื่องในคลินิกล้างไตทางช่องท้อง โรงพยาบาลลานสัก ให้สอดคล้องกับแนวทางการดูแลผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังของเขตสุขภาพ เพื่อชะลอการเสื่อมของไต และระงับรักษาภาวะแทรกซ้อน

๓. จัดอบรมความรู้และเตรียมความพร้อมทีมสหสาขาวิชาชีพในคลินิก กำหนดให้มีการจัดเตรียมแฟ้มประวัติของผู้ป่วย ล่วงหน้า ๑ วัน มีการประวัติการเจ็บป่วย ตรวจคัดกรองประเมินอาการ การตรวจทางห้องปฏิบัติการ ค้นหาปัจจัยเสี่ยงก่อนพบแพทย์

๔. ดำเนินการใช้เวลาในการดำเนินการ ๖ สัปดาห์ โดยดำเนินการตามขั้นตอนการเสริมสร้างพลังอำนาจ ๔ ขั้นตอน ประกอบด้วยกิจกรรมรายกลุ่ม ๓ กิจกรรม กิจกรรมรายบุคคล ๒ กิจกรรม จัดกิจกรรมจำนวน ๕ ครั้ง โดยผู้ศึกษาดำเนินการในวันที่ผู้ป่วยที่มาพบแพทย์ตามนัดที่คลินิกล้างไตทางหน้าท้อง โรงพยาบาลลานสัก ช่วงระหว่างรอผลการตรวจเลือดเพื่อเข้าพบแพทย์ โดยผู้ศึกษาประเมินพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยหลังสิ้นสุดสัปดาห์ที่ ๖

๕. กระตุ้นให้ผู้ป่วยกลับไปปฏิบัติตัวเพื่อให้ในช่วงการตรวจครั้งต่อไปดีขึ้น หรือปรับเปลี่ยนสิ่งที่เป็นสาเหตุของค่า eGFR ที่ลดลง พร้อมให้ดาวโน้ตในรอบการตรวจ ในผู้ป่วยสูงอายุมีปัญหาเรื่องความจำและการเข้าใจในระยะของโรค

๖. การติดตามผู้ป่วยขาดนัด (Follow-up appointments) จะใช้วิธีแก้ปัญหาหลายวิธี เช่น โทรศัพท์ตามตัว หรือติดต่ออาสาสมัครสาธารณสุข หรือเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลติดตามผู้ป่วย โดยวิธีนี้สามารถติดตามได้เกือบทั้งหมด

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข (ต่อ)

๓.๒ ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

๑. ควรดำเนินการส่งต่อผู้ป่วยดูแลต่อเนื่องในชุมชน (Home care visits) โดยเฉพาะผู้ป่วยที่มีค่า eGFR ลดลงหรือผู้ป่วยมีระยะของโรคไตเรื้อรังทรุดลง ส่งข้อมูลผู้ป่วยให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เยี่ยมผู้ป่วยที่บ้านเพื่อติดตามการปฏิบัติตัวในการดูแลตนเอง และแนะนำให้มารับบริการตามนัดหมาย โดยมีแพทย์และพยาบาล ผู้รับผิดชอบงานให้คำปรึกษาประจำคลินิก มีการพัฒนาการประสานงานและการส่งต่อเพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็วในการปฏิบัติงาน

๒. มีการนำแนวทางการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่ได้รับการรักษาด้วยการล้างไตทางช่องท้องอย่างต่อเนื่องในคลินิกล้างไตทางช่องท้อง โรงพยาบาลลานสักเข้า แผนพัฒนาคุณภาพของโรงพยาบาลเพื่อเป็นแนวปฏิบัติ โดยมีรูปแบบที่ชัดเจนและการจัดการอบรมแก่บุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจในการเสริมสร้างพลังอำนาจ

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เพื่อพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่ได้รับการรักษาด้วยการล้างไตทางช่องท้องอย่างต่อเนื่องในคลินิกล้างไตทางช่องท้อง โรงพยาบาลลานสัก
๒. เพื่อพัฒนาคุณภาพงานการให้บริการคลินิกล้างไตทางหน้าท้องให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
๓. เพื่อให้ผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังทุกรายที่เข้ารับการรักษา ติดตามอาการที่คลินิกล้างไตทางหน้าท้อง งานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลลานสัก ได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมดูแลตนเอง และคำแนะนำที่ถูกต้อง และเหมาะสมในการปฏิบัติตัว

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. มีแนวทางการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่ได้รับการรักษา ด้วยการล้างไตทางช่องท้องอย่างต่อเนื่องในคลินิกล้างไตทางช่องท้อง โรงพยาบาลลานสัก
๒. ผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังที่เข้ารับการรักษาที่คลินิกล้างไตทางหน้าท้อง งานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลลานสัก ได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ร้อยละ ๘๐

(ลงชื่อ) ..... นิงอุบร ..... ดักษ์ .....

(นางพิมพ์พร คำมณี)

(ตำแหน่ง) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ด้านการพยาบาล)

(วันที่) ..... ๑ ..... / ..... ๒๕๖๒ ..... / ..... ๒๕๖๒ .....

ผู้ขอประเมิน